

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa M.P.
przeciwko J. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.
o wydanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 lipca 2020 r., sygn. akt V AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od M.P. na rzecz J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 15 lipca 2020 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej oraz występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne: Czy w sytuacji, w której dotychczasowy posiadacz wydając część dokumentów lub środków wskazanych w art. 348 k.c.

zachowuje jednak dla siebie częściowo możliwość wykonywania władztwa nad rzeczą, dochodzi do skutecznego przeniesienia posiadania samoistnego w trybie przepisu art. 348 k.c.?

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu na okolicznościach mieszczących się w stanie faktycznym sprawy, wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r.,

III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne nie spełnia tych wymogów. Po pierwsze, skarżąca nie przytoczyła argumentów wskazujących na istniejące w nauce lub orzecznictwie rozbieżne oceny prawne, w związku z którymi zagadnienie to zostało sformułowane. Po drugie, zagadnienie zostało sformułowane w sposób nieprecyzyjny, a przez to uniemożliwiający odpowiedź na nie, na co wskazują użyte przez skarżącą sformułowania: „część dokumentów lub środków wskazanych w art. 348 k.c.” oraz „zachowuje jednak dla siebie częściowo możliwość wykonywania władztwa nad rzeczą”. Nie jest jasne, o jaką „część” oraz jakich dokumentów lub środków chodzi, czy też na czym ma polegać „częściowe” władztwo nad rzeczą, a w istocie jej „częściowe” posiadanie. Po trzecie, związek sformułowanego zagadnienia ze sprawą i stopień osadzenia go w konkretnym stanie faktycznym dowodzi, że skarżąca dąży do uzyskania odpowiedzi przesądzającej o prawidłowości zastosowania przez Sądy art. 348 k.c., tj. przesądzenia, czy - w okolicznościach sprawy - stała się posiadaczką spornego pojazdu. Nie taka jest jednak rola skargi kasacyjnej.

Skarżąca nie wykazała też, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01 i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżąca powinna wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Po pierwsze, nie może być skuteczny zabieg, którym posłużyła się powódka powołując się w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania

na zasadność podstaw kasacyjnych. Są to przecież dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08). Po drugie, w ramach tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania autor skargi powinien przedstawić wywód odnoszący się do naruszenia konkretnych przepisów. Jednak fragment uzasadnienia skargi, odwołujący się do jej oczywistej zasadności, nie zawiera takiego wywodu, a jedynie polemizuje z dokonaną przez Sąd Apelacyjny oceną faktyczną i prawną. Po trzecie, nie sposób uznać skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną, gdy skarżący przedstawia dwie, wykluczające się wzajemnie podstawy prawne dochodzonego roszczenia. Odwołanie się w skardze kasacyjnej do konkurencyjnych koncepcji prawnych wskazuje, że - nawet zdaniem skarżącej - rozstrzygnięcie dotyczące powództwa nie jest jednoznaczne. Już tylko z tych względów argumentacja dotycząca oczywistej zasadności skargi nie może być uznana za przekonującą i wystarczającą do przyjęcia skargi.

Co więcej, łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest wykluczone. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13). Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.) obciążył powódkę kosztami postępowania kasacyjnego.

jw